ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 938
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 171
Ημερομ. Κατάθεσης: 2/11/2026

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Αθήνα, 02-11-2026

Προς:

- Την Υπουργό Πολιτισμού
- Τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

Θέμα: «Οργανωμένη αρχαιοκαπηλία, ελλείψεις αρχαιοφυλάκων και αναθέσεις φύλαξης σε ιδιώτες – Ποιος προστατεύει τελικά την πολιτιστική μας κληρονομιά;»

Η εξάρθρωση δύο εγκληματικών οργανώσεων αρχαιοκαπηλίας στις 8 Οκτωβρίου 2026, με έντεκα συλλήψεις, μεταξύ των οποίων και ενός εν ενεργεία στρατιωτικού, αποκαλύπτει την έκταση και την οργάνωση της παράνομης εκμετάλλευσης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.[1]

Σύμφωνα με την επίσημη ανακοίνωση της ΕΛ.ΑΣ., οι οργανώσεις δραστηριοποιούνταν τουλάχιστον από τον Σεπτέμβριο του 2025, πραγματοποιώντας λαθρανασκαφές και διακινώντας αρχαιότητες με σκοπό την πώλησή τους, ακόμη και στο εξωτερικό. Διέθεταν δίκτυα πληροφοριοδοτών, εξειδικευμένο τεχνικό εξοπλισμό και γνώση αρχαιολογικών θέσεων. Κατασχέθηκαν, μεταξύ άλλων, 24 ανιχνευτές μετάλλων, συστήματα γεωφυσικής διασκόπησης, αρχαία νομίσματα και πλήθος αρχαιολογικών αντικειμένων.

Η επιτυχία της αστυνομικής επιχείρησης αναδεικνύει συγχρόνως ένα κρίσιμο ζήτημα: ποιος προστατεύει την πολιτιστική μας κληρονομιά προτού τα αρχαία αφαιρεθούν από τη γη, αποσπαστούν από το ιστορικό τους περιβάλλον και καταλήξουν στα κυκλώματα παράνομης διακίνησης;

Την ίδια στιγμή, παραμένουν σοβαρά ερωτήματα σχετικά με τη στελέχωση των αρχαιολογικών υπηρεσιών, την επάρκεια της φύλαξης και τη συστηματική επιτήρηση περιοχών αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Παρότι τον Ιούνιο του 2026 εκδόθηκαν τα οριστικά αποτελέσματα του ΑΣΕΠ για 450 μόνιμες θέσεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους και τον Οκτώβριο προκηρύχθηκαν επιπλέον 422 θέσεις προσωπικού ορισμένου χρόνου, δεν προκύπτει από τις ανακοινώσεις ο πραγματικός αριθμός των υπηρετούντων, η κάλυψη των οργανικών κενών και η επάρκεια της προστασίας ανά περιοχή.

Παράλληλα, εγείρονται ζητήματα σχετικά με την ανάθεση υπηρεσιών φύλαξης σε ιδιωτικές εταιρείες. Ενδεικτικά, στις 14 Οκτωβρίου 2026 κατακυρώθηκε στην εταιρεία My Services Α.Ε. σύμβαση φύλαξης εγκαταστάσεων του πρώην Βασιλικού Κτήματος Τατοΐου, συνολικής αξίας 368.528 ευρώ με ΦΠΑ, με διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατόπιν

[1] https://www.skai.gr/news/greece/eksarthrothikan-dyo-egklimatikes-organoseis-gia-katoxi-kai-diakinisi-arxaiotiton

επίκλησης κατεπείγουσας ανάγκης. Είχαν προηγηθεί ματαίωση και άγονος διαγωνισμός, ενώ ήδη από τον Φεβρουάριο είχε παραληφθεί μελέτη εκτίμησης κινδύνου για την ασφάλεια του χώρου[2],[3].

Περαιτέρω, η υπουργική απόφαση 434614/2024[4] προβλέπει εφάπαξ εγγραφή των ανιχνευτών μετάλλων στο ειδικό μητρώο κατόχων και τριετή διάρκεια των αδειών χρήσης. Η πρόσφατη κατάσχεση τόσο μεγάλου αριθμού εξειδικευμένων μηχανημάτων καθιστά αναγκαίο τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας του συστήματος αδειοδότησης, καταγραφής και επιθεώρησης.

Η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς αποτελεί συνταγματική υποχρέωση της Πολιτείας. Η εκπλήρωσή της απαιτεί ουσιαστική πρόληψη, επαρκές προσωπικό, διαρκείς ελέγχους και πλήρη λογοδοσία για τη διάθεση των δημόσιων πόρων.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Πόσοι μόνιμοι και εποχικοί αρχαιοφύλακες υπηρετούν σήμερα, ανά Εφορεία Αρχαιοτήτων και ανά ειδικότητα ημερήσιας ή νυχτερινής φύλαξης; Πόσες οργανικές θέσεις παραμένουν κενές και σε ποιες Περιφερειακές Ενότητες καταγράφονται οι μεγαλύτερες ελλείψεις;

2. Από τις 450 μόνιμες θέσεις της προκήρυξης 3Κ/2025 του ΑΣΕΠ[5], πόσοι υπάλληλοι έχουν πράγματι διοριστεί και αναλάβει υπηρεσία; Πόσοι από τους 422 εργαζομένους της πρόσφατης προκήρυξης έχουν προσληφθεί και ποιες συγκεκριμένες ανάγκες φύλαξης καλύπτουν; Προβλέπεται πρόσθετο πρόγραμμα μόνιμων προσλήψεων;

3. Πόσοι αρχαιολογικοί χώροι, μουσεία και μνημειακά συγκροτήματα διαθέτουν καθημερινή, νυχτερινή ή εικοσιτετράωρη φύλαξη; Πόσοι παραμένουν χωρίς μόνιμη φυσική παρουσία προσωπικού; Με ποια αντικειμενικά κριτήρια αξιολογείται η επάρκεια των μέτρων προστασίας;

4. Σε πόσες περιπτώσεις έχει ανατεθεί η φύλαξη χώρων και εγκαταστάσεων αρμοδιότητας του Υπουργείου Πολιτισμού σε ιδιωτικές εταιρείες κατά την τελευταία πενταετία; Ποιο είναι το συνολικό κόστος ανά έτος και φορέα και ποια διαδικασία ελέγχου εφαρμόζεται για την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών; Πώς διακρίνονται οι αρμοδιότητες της ιδιωτικής ασφάλειας από τα καθήκοντα των ειδικευμένων αρχαιοφυλάκων;

5. Ειδικά για το Τατόι, ποια συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά θεμελίωσαν το κατεπείγον της ανάθεσης της 14ης Οκτωβρίου 2026, ενώ ο προγραμματισμός της φύλαξης είχε αρχίσει μήνες νωρίτερα; Για ποιους λόγους ματαιώθηκαν ή απέβησαν άγονες οι προηγούμενες διαδικασίες και πώς διασφαλίστηκε η οικονομικότητα της τελικής ανάθεσης;

---

[2] https://www.culture.gov.gr/el/information/SitePages/viewcontest.aspx?documentID=191423

[3] https://www.culture.gov.gr/DocLib/2026_458258_Apof_%CE%91%CE%BD%CE%B1%CE%B8_%CE%94%CE%B9%CE%B1%CF%80%CF%81%CE%B1%CE%B3_%CE%A6%CE%A5%CE%9B%CE%91%CE%9E%CE%97_TATOI.pdf?utm

[4] https://www.culture.gov.gr/DocLib/FEK_5796_B_17102024.pdf

[5] https://info.asep.gr/node/79172

6. Πόσα περιστατικά λαθρανασκαφών, παράνομης κατοχής, κλοπής και διακίνησης αρχαιοτήτων έχουν καταγραφεί από το 2022 έως σήμερα, ανά έτος και Περιφερειακή Ενότητα; Πόσα πολιτιστικά αγαθά έχουν ανακτηθεί, πόσα έχουν ταυτοποιηθεί ως προερχόμενα από την ελληνική επικράτεια και πόσες υποθέσεις παράνομης εξαγωγής έχουν διαπιστωθεί;

7. Ποιο οργανωμένο σχέδιο πρόληψης εφαρμόζεται για αρχαιολογικές θέσεις εκτός των οργανωμένων και φυλασσόμενων χώρων, ιδίως σε απομακρυσμένες περιοχές; Πώς συνεργάζονται οι Εφορείες Αρχαιοτήτων με την ΕΛ.ΑΣ., πόσοι σχετικοί προληπτικοί έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν και με ποια μετρήσιμα αποτελέσματα;

8. Ήταν καταχωρισμένοι στο ειδικό μητρώο οι 24 ανιχνευτές μετάλλων που κατασχέθηκαν στην πρόσφατη υπόθεση και είχαν χορηγηθεί άδειες χρήσης για αυτούς; Πόσοι έλεγχοι κατόχων και αδειών πραγματοποιήθηκαν την τελευταία τριετία; Με ποια αξιολόγηση αποτελεσματικότητας θεσπίστηκε το 2024 η εφάπαξ εγγραφή και η τριετής διάρκεια αδειών και εξετάζεται η αναθεώρηση του πλαισίου;

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Παρακαλούνται οι αρμόδιοι Υπουργοί να καταθέσουν στη Βουλή:

1. Συγκεντρωτικούς πίνακες οργανικών θέσεων, υπηρετούντων και κενών αρχαιοφυλάκων ανά Εφορεία Αρχαιοτήτων για τα έτη 2022–2026, με διάκριση μόνιμου και εποχικού προσωπικού.

2. Τις πράξεις διορισμού και ανάληψης υπηρεσίας των επιτυχόντων της προκήρυξης 3Κ/2025, καθώς και συγκεντρωτική κατάσταση των ολοκληρωμένων προσλήψεων ορισμένου χρόνου του 2026, χωρίς προσωπικά δεδομένα.

3. Αναλυτικό κατάλογο συμβάσεων ιδιωτικής φύλαξης αρμοδιότητας του Υπουργείου Πολιτισμού για την περίοδο 2022–2026, με αναδόχους, αντικείμενο, διάρκεια, ποσά, διαδικασία ανάθεσης και σχετικές αποφάσεις κατακύρωσης.

4. Το σύνολο των αποφάσεων, προσκλήσεων, πρακτικών αξιολόγησης, αιτιολογήσεων κατεπείγοντος και συμβατικών εγγράφων που σχετίζονται με την ανάθεση φύλαξης του Τατοΐου της 14ης Οκτωβρίου 2026 και τις προηγούμενες ματαιωθείσες ή άγονες διαδικασίες.

5. Συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία των καταγεγραμμένων υποθέσεων αρχαιοκαπηλίας, λαθρανασκαφών και ανακτηθέντων πολιτιστικών αγαθών ανά έτος και περιοχή, για την περίοδο 2022–2026.

6. Συγκεντρωτικά στοιχεία του ειδικού μητρώου ανιχνευτών μετάλλων, με αριθμό καταχωρίσεων, χορηγηθεισών και ανακληθεισών αδειών, διενεργηθέντων ελέγχων και διαπιστωθεισών παραβάσεων, καθώς και τυχόν αξιολογήσεις εφαρμογής της υπουργικής απόφασης 434614/2024.

7. Τις ισχύουσες αποφάσεις και τα πρωτόκολλα συνεργασίας Υπουργείου Πολιτισμού και ΕΛ.ΑΣ. για την πρόληψη της αρχαιοκαπηλίας, μαζί με συγκεντρωτικά στοιχεία ελέγχων και στελέχωσης, εξαιρουμένων πληροφοριών που θα αποκάλυπταν επιχειρησιακά σχέδια, ευάλωτες αρχαιολογικές θέσεις ή στοιχεία εν εξελίξει ποινικών ερευνών.

Ο ερωτών και αιτών βουλευτής

Ρούντας Ναπ. Γεώργιος